

A black stethoscope hangs vertically from a white tiled wall. In the background, a grey, textured model of a coronavirus is visible, with several white, cylindrical protrusions. The wall is composed of white square tiles with dark grout. The text is overlaid on the right side of the image.

**Supplement til
Den Danske
Dyrlægeforenings
årsberetning
2019/2020**

Marts 2021

Et halvår udover det sædvanlige

Coronakrisen har for alle DDDs medlemmer sat mærkbare spor med aflivningerne af de flere millioner mink som den altoverskyggende begivenhed, der i de sidste måneder af 2020 affødte Danmarkshistoriens største smittebekæmpelse. På disse supplerende sider til DDDs årsberetning 2019/2020 samler vi op på mink-sagen og nogle af de mange andre aktiviteter, der arbejdes med i foreningen og har præget det sidste halve år.

Corona-nedlukning 2.0

Epidemien ramte med fornyet kraft sidst på efteråret med høje smittetal og mange indlæggelser. Den nye bølge fik regeringen til igen at lukke samfundet ned, hvor kun visse funktioner fortsat kunne holde åbent, herunder dyreklinikker og -hospitaller. Her er mundbind og visirer blevet en fast del af konsultationerne i smådyrspraksis, og der er ingen tvivl om, at restriktionerne for at undgå smitte er en belastning, også fordi corona-pandemien har givet ekstra travlhed i klinikkerne.

Den anden coronabølge har på ny sendt mange medarbejdere hjem. Hjemmearbejdspladserne udfordrer samarbejde og arbejdsfællesskaber. Udover at det er mentalt krævende at holde møder via en skærm, kræver det gode arbejdsrutiner, og det kan være svært ved at finde arbejdsro med hjemsendte børn.

Som en hjælp til både medarbejdere og ledere har DDD

gennem hele coronakrisen holdt flere webinarer blandt andet med fokus på hjemmearbejde, distanceledelse og samarbejde i den virtuelle gruppe.

Fokus på rewilding

Det er ikke altid til dyrenes bedste, når store græssende dyr sættes ud i naturen i lukkede indhegninger, hvor de er overladt til at skulle klare sig selv, imens de passer den vilde natur. Også for dyrlæger rejser rewildingprojekter flere dyrevelfærds- og dyreetiske overvejelser, når de skal tilse dyrene. Hvordan sikres god ernæringstilstand? Hvordan skal

” Mundbind og visirer er blevet en fast del af konsultationerne i smådyrspraksis, og der er ingen tvivl om, at restriktionerne for at undgå smitte er en belastning.

syge dyr håndteres? Der er mange spørgsmål, og hovedbestyrelsen har derfor netop nedsat en ad hoc-gruppe, der blandt andet skal indkredse de veterinærfaglige udfordringer i forhold til dyrlægernes rolle i rewildingprojekter. På baggrund af ad hoc-gruppens faglige input er det planen, at der på sigt skal udarbejdes et politikpapir og en vejledning til tilsynsførende dyrlæger i rewildingprojekter.

Ny dyrevelfærdslov om igen

Den Danske Dyrlægeforening har intetst fulgt med i lovgivningsarbejdet om den nye dyrevelfærdslov og de bekendtgørelser, som fremover skal dække de specifikke mindstekrav for de enkelte dyrearter. Loven har stor betydning for dyrlægers virke, og det var skuffende at konstatere, at udspillet til de nye regler ikke lever op til formålet om at fremme god dyrevelfærd, som ellers er hele intentionen med den nye lov. Vi har således givet omfattende og kritiske høringssvar, da vi mener, at de nye regler langt fra er i mål med en moderne og evidensbaseret tilgang til dyrevelfærd.

I første omgang er det lykkedes os at komme i dialog med den nye fødevarerminister Rasmus Prehn og flere af dyrevelfærdsordførerne fra oppositionspartierne om emnet. Ministeren har bebudet, at der i foråret 2021 vil blive taget fat på en gennemgang af de dyreartsspecifikke bekendtgørelser, hvoraf kravene til fx bedøvelse og smertelindring fremgår, men også krav om uddannelse, arealer, tilsyn og avl er omfattet.

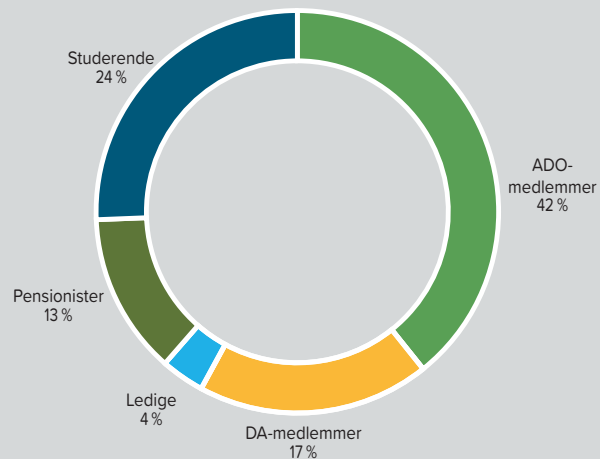
Det er her væsentligt, at DDD nu bliver inddraget i processen. Vi har den faglige viden og kan give evidensbaserede input til kommende ændringer på bekendtgørelsesniveau. Et stort arbejde venter forude, og vi ser frem til en produktiv dialog, der i sidste ende skal komme dyrenes sundhed og velfærd til gavn.

Guide til god hygiejne i klinisk praksis

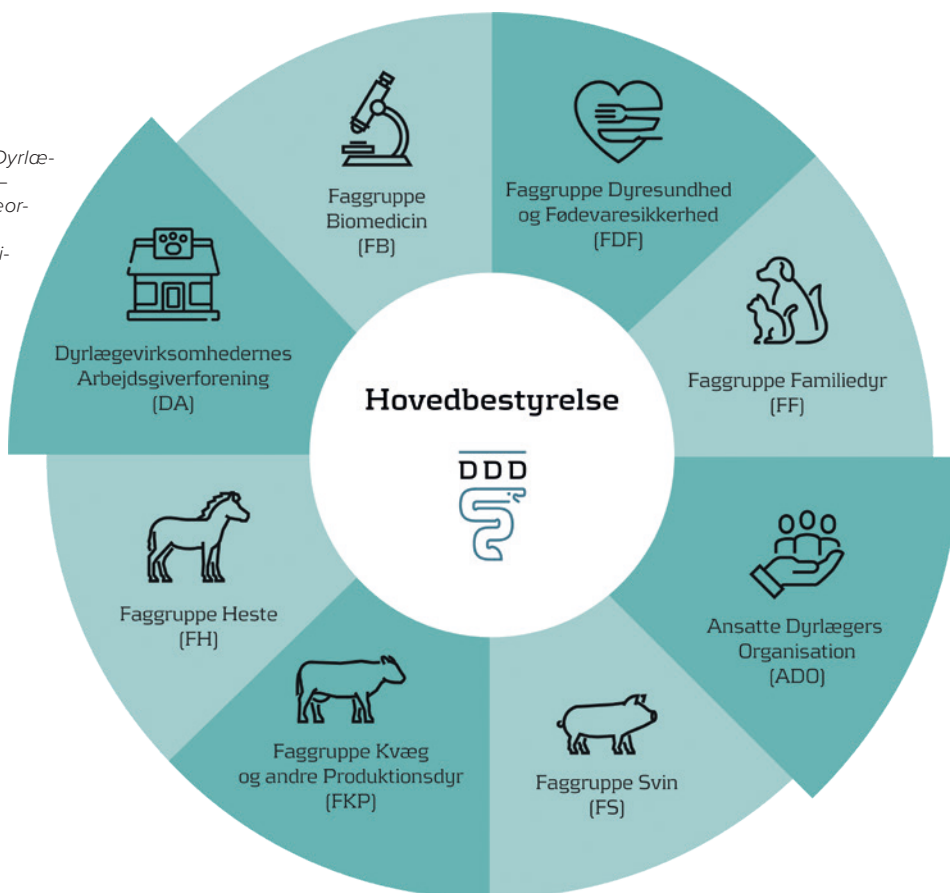
Faggruppe Familiedyr er udkommet med en hygiejnehåndbog, der beskriver principper for infektionskontrol i familiedyrspraksis. Bogen indeholder gode råd om alt fra, hvordan man kommer i gang med et infektionskontrolprogram til praktiske rutiner og patientpleje og -håndtering. Hygiejnehåndbogen kan hentes på DDDs hjemmeside under Faggruppe Familiedyr.

Dyrlægeforeningens medlemmer

Medlemsfordeling pr. 1. januar 2021

Opgaven for Den Danske Dyrlægeforening er mangeartet – både som fag- og interesseorganisation for danske dyrlæger og som arbejdsgiver- og fagforening for ansatte dyrlæger. Med sin nye grundfortælling har hovedbestyrelsen gravet sig ind til kerne af Dyrlægeforeningen og gentænkt udviklingsmuligheder, og hvad der skal drive DDD frem.

En ny grundfortælling

I efteråret blev det sidste punktum sat i DDDs nye grundfortælling, hvor hovedbestyrelsen har gravet sig ind til kernen af Dyrlægeforeningen og gentænkt udviklingsmuligheder, og hvad der skal drive DDD frem.

Med hjælp fra en ekstern konsulent har processen været drevet i tæt samspil med ADO, DA og sekretariatet. I hele forløbet har det været vigtigt for hovedbestyrelsen også at involvere medlemmerne, og derfor har interviews af medlemmer og brugertest indgået i arbejdet.

De fem udviklingspunkter er:

1. En klar og mere synlig italesættelse af formål, mærkesager og sejre.
2. Mere offensiv og tilpasset medlemskommunikation med forbedret timing.
3. En bredere favn – gennem:
  - a) Et øget fokus på biotek, pharma medico, life science, teknologi og forskning
  - b) En styrket praksis for at indbefatte yngre samt kommende medlemmers behov.
4. Optimering af nyhedsflowet og de faglige kanaler for øget synlighed og relevans for medlemmer, interessenter og offentligheden.
5. Løbende italesættelse af enhedsforeningen og vores unikke, tætte og stærke fællesskab.

Status OK21

På både det offentlige område og i klinisk praksis er ADO i gang med overenskomstforhandlingerne, der skal udmønte sig i to nye aftaler i 2021. Sigtet er inden 31. marts, hvor de nugældende overenskomster på begge ansættelsesområder udløber.

Næste skridt er, at grundfortællingen skal gøres operationel. Målet er, at forandring skabes gennem sprog, tankesæt, retning og handling. Med en helt ny kommunikationsstrategi, kanalstrategi og arbejdsplan er dette arbejde godt i gang, og bestyrelserne og sekretariatet har fået nogle brugbare værktøjer, som de kan arbejde med. Vi glæder os til at fortælle mere om den nye grundfortælling på generalforsamlingerne til marts.

02235

FOTO MIKKEL ØSTERGAARD

Nyt fra Kvæg og Svin

Klovens år

Ved årsskiftet skød Faggruppe Kvæg kampagnen »Klovens år - 2021« i gang blandt andet med en Facebook-side, en YouTube-kanal og andre aktiviteter omkring klove. Problemer med klove og halte køer har bidt sig fast som et af kvægbrugets største velfærdsproblemer – og det er håbet, at projektet kan medvirke til at skabe betydelig bedre klovsundhed og velfærd hos malkekøer.

Nye resistenspaneler

Både Faggruppe Svin og Faggruppe Kvæg er med i forskningsprojekter, hvor der arbejdes på at lave nye resistenspaneler. De nuværende paneler er forældede og mangler flere af de nye antibiotika, som er blevet lanceret i de sidste 20-30 år. Der har derfor længe været et behov for opdatering af resistenspanelerne med nyere og mere praksisrelevante antibiotika.

Mastitispakken

1. april 2021 træder den første del af den nye lovgivning om mastitispakken i kraft. Faggruppe Kvæg har arbejdet aktivt for at få bedre lovgivning, der skal nedbringe det unødvendige forbrug af antibiotika i behandlingen af mastitis.

Mastitispakken, der er skabt i et samarbejde med erhvervet og forskere, inddrager den nyeste viden om mastitis og har et klart sigte om at sænke antibiotikaforbruget markant ved at målrette behandlingerne blandt andet ved at kræve mælkeprøver fra akutte tilfælde før behandling.

70 procent af antibiotikaforbruget til voksent kvæg bruges til behandling af mastitis. 30-50 procent af forbruget er unødvendigt, vurderer Faggruppe Kvæg.

VetStat 2.0

Faggruppe Kvæg har givet input til SEGES for at få moderniseret besætningsdiagnoser og medicinregnskab i DMS. Det sker som led i omlægningen til VetStat 2.0, der forventes at være i drift 1. april. Med moderniseringen af VetStat lægges data fra VetReg ind i VetStat 2.0, så VetReg nedlægges. Det betyder, at data på dyrlæger, praksis og sundhedsrådgivningsaftaler fremover vil kunne findes i VetStat 2.0. Desuden vil medicin fremover skulle registreres på besætningsnummeret i stedet for CHR-nummeret, så forbruget registreres på den besætning, hvor medicinen er anvendt.

Veterinærforlig

Den veterinærpolitiske indsats i forhold til husdyrproduktionen i Danmark er rammesat med Veterinærforliget. Det næste i rækken er Veterinærforlig 4, som skal vedtages i år. Den Danske Dyrlægeforening er med på sidelinjen og arbejder for at sætte sit fingeraftryk på den politiske aftale.

På ønskelisten er blandt andet sundhedsrådgivning i alle besætninger og uanset dyreart. Her tænkes især på fisk, fjerkræ og får, hvor vi ser enormt store besætninger, som kun skal have ét obligatorisk besøg om året. DDD ønsker også bedre muligheder for diagnostik, og at der skrædes mere målrettet ind overfor besætninger med både høj dødelighed og antibiotikaforbrug. Afskaffelse af indberetningspligt af velfærdsindsatsområder mod flere fysiske rådgivningsbesøg, særligt i slagtesvinebesætninger, er også et ønske.

Minksagen

Sagen om minkene er forfærdelig trist for alle involverede parter. Et helt erhverv blev udryddet, og vi sidder i dag frustrerende tilbage og undres over, hvorfor det kunne gå så galt.

DDD har fulgt SARS-CoV-2-sagen i minkbesætninger meget tæt. Dels fordi der er et klart veterinærfagligt perspektiv i smittespredningen, dels fordi vi som dyrlæger er dybt involveret i den praktiske håndtering af sagen. Det gælder både ansatte dyrlæger i Fødevarestyrelsen og praktiserende dyrlæger med ansvaret for sundhedsrådgivningen i besætningerne. Det gælder også forskere, der har indsigt i epidemiologi og virologi på et højt akademisk stade.

Sagen forfra

Længe inden den massive udbredelse af COVID-19 i mink fik regeringen til at beordre alle mink aflivet den 4. november, arbejdede det centrale beredskab i Fødevarestyrelsen på at finde hoved og hale i, hvordan håndteringen af dyr skulle foregå. Midt i juni blev COVID-19 i minkbesætninger, ildere og fritter en anmeldeligt liste-1-sygdom i Danmark.

I første omgang blev smittede minkbesætninger ikke aflivet, men minkfarmene var underlagt skærpede restriktioner for at undgå smittespredning. Men da udbredelsen pludselig accelererede, og man fandt minkvarianter, herunder cluster 5, som udgjorde en potentiel risiko for folkesundheden, var Fødevarestyrelsen nødsaget til at aflive både de smittede besætninger, men også besætninger i risikozoner for at bremse smitten. DDD støttede op om dette tiltag på grund af det overordnede hensyn til menneskers sundhed.

Fra det tidspunkt begyndte Dyrlægeforeningens politiske ledelse at holde

Nye procedurer for nødslagning

Nye regler om nødslagning trådte i kraft 1. januar 2021. Ændringen skyldes EU-regler, der præciserer, at kun embedsdyrlæger kan varetage opgaven med at attestere AM-kontrollen for nødslagninger. I praksis vil det dog fortsat være den praktiserende dyrlæge, der assisterer ved nødslagning, men det sker som »vagt-embedsdyrlæge«.

Dette er gjort muligt, fordi ADO og DA har indgået en aftale med Fødevarestyrelsen herom. For at klæde de praktiserende dyrlæger så godt på til opgaven som muligt holdt DDD et webinar den 7. januar med gennemgang af, hvordan den nye ordning hænger sammen og skal administreres i praksis. Flere end 230 deltog i webinarret, og der var stor spørgelyst.

Det har givet en uro og frustration hos både landmænd og dyrlæger, at Fødevarestyrelsen ikke havde procedurerne og faktureringen for nødslagning klar ved reglernes ikrafttræden. DDD har siden offentliggørelse af betalingsbekendtgørelsen for 2021 arbejdet for at få ændret afregningsmetoden for nødslagninger, så den gælder pr. påbegyndt kvarter. Det er nu lykkedes, og afregningen vil fremover ligne det, som landmændene kender i forvejen.

Højt informationsniveau

DDD har gennem hele forløbet løbende informeret medlemmerne om situationen i nyhedsbreve og i Facebook-grupperne. Derudover er der holdt flere webinarer, hvor der har været fokus både på den faglige side af sagen og de økonomiske spørgsmål, som kom i kølvandet på beslutningen om at aflive alle mink.

For de involverede ansatte i Fødevarestyrelsen har DDD holdt webinarer med fokus på arbejdsbelastningen og den psykiske håndtering, hvor en krisepsykolog blandt andet har deltaget og givet råd og vejledning.

ugentlige telefonmøder med veterinærdirektøren for at sikre størst mulig indflydelse på håndteringen af COVID-19 i mink – herunder strategien for nedslagning. Vi har blandt andet udfordret beslutningstagerne i forhold til forsigtighedsprincippet versus risikoanalyser. DDD forsøgte at få en fritestningstrategi igennem for de besætninger, som havde været inficeret i et stykke tid, og endnu ikke var aflivet. Strategien var på plads, da regeringen den 4. november 2020 – uden forudgående drøftelse med blandt andet DDD – valgte at beordre aflivning af alle mink inklusive avlsdyr i Danmark.

Meget lidt lydhørhed

Tilbage står, at Dyrlægeforeningen har givet væsentlige input til mulig risikohåndtering, som måske kunne have forhindret en total nedslagning af hele Danmarks minkproduktion eller i det mindste medført en mere rolig og organiseret afvikling. Desværre oplevede vi, at der på politisk plan var meget lidt lydhørhed over for vores forslag og argumenter.

Det virker indlysende også at have inddraget de praktiserende dyrlæger med den særlige indsigt i mink i beslutningsprocessen. De kunne have medvirket til at skabe en bedre klarhed over, hvilke muligheder der er i håndtering af både intern og ekstern smittespredning.

” Det virker indlysende også at have inddraget de praktiserende dyrlæger med den særlige indsigt i mink i beslutningsprocessen.

Minksagen er ikke slut endnu. Forud venter et enormt oprydningsarbejde, herunder kompensationen til de berørte dyrlægevirkssomheder. Som forening vil vi også kigge indad og gøre status på, hvad vi kan gøre bedre, næste gang en pandemi udfordrer dyrs og menneskers sundhed.

FOTO: LARS GEJL/BIOFOTO/RITZAU SCANPIX

To vellykkede webinarer om vurdering af transportegnethed

Med faglige oplæg og masser af videoeksempler satte Faggruppe Dyresundhed og Fødevarerikkerhed, Faggruppe Kvæg og Faggruppe Svin i fællesskab fokus på vurdering af dyrs transportegnethed på to webinarer, der blev holdt i januar måned.

Webinarerne var målrettet Fødevarestyrelsens embedsdyrlæger og praktiserende dyrlæger, som enten på slagteriet eller i stalden dagligt skal foretage de faglige vurderinger af de svære grænsetilfælde, hvor der er tvivl om dyrenes transportegnethed. Det er DDDs håb, at webinarerne

” Det er et emne, som er hjerteblod for mange.

kan være med til at sikre en mere ensartet vurdering af dyrs transportegnethed.

På begge webinarer var der man-

ge gode indlæg og god spørgelyst/debat. Det er et emne, som er hjerteblod for mange, og der var enighed om, at videoerne var en rigtig god metode til, at både embedsdyrlægerne og de praktiserende dyrlæger kan lære af hinanden. Der blev opfordret til, at flere lagde videoer op på Facebook - til fælles diskussion og hjælp til diagnosticering.

Generalforsamlingerne i Den Danske Dyrlægeforening holdes den 12.-13. marts 2021 på Hotel Nyborg Strand. Det vil også være muligt at deltage online i generalforsamlingerne. DDDs årsberetning er udsendt med DVT nr. 7/2020 og kan ligesom de øvrige generalforsamlingsmaterialer, herunder dagsordener, aktivitetsbudgetter og regnskaberne for 2019, hentes på ddd.dk.